

Такриз

ба диссертациони Хоҷамиров Муслиҳиддин Хоҷамирович дар мавзӯи “Хусусиятҳои лексикӣ-семантикӣ ва сохтори «Ҷомеъ-ут-таворих»-и Рашидаддини Фазлуллоҳ” барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои филология аз рӯйи ихтисоси 10.02.01 – Забони тоҷикӣ

Таҳқиқи осори илмию бадеӣ ва лексикографию таърихии давраҳои гуногуни инкишофи забонамон яке аз масъалаҳои мубрами забоншиносӣ ба шумор меравад. Дар рушду нумӯи забони тоҷикӣ, дар баробари шоирону нависандагони зиёди давраҳои гуногуни таракқиёти адабиётамон саҳми олимону донишмандони соҳаҳои гуногуни илм, муаррихону муфассирон низ бузург аст. Дар ин росто, осори гуногуни хаттӣ, асарҳои мухталифи манзуму мансури таърихӣ, бадеӣ, илмӣ, мазҳабӣ ва ғайра, ки асрҳои XIII-XIV офарида шудаанд, муҳим арзёбӣ мегарданд, зеро ҳар кадоми онҳо дорои хусусиятҳои махсуси луғавӣ, грамматикӣ ва услубӣ буда, барои баёни воқеаю ҳодисаҳои зиёди таърихӣ, сиёсӣ, адабӣ хизмат карда, дар пешрафту шукуфоии забони тоҷикӣ мусоидат кардаанд.

Дар асрҳои номбаршуда муаррихон чихати сабти воқеаю ҳодисаҳо ва рӯйдодҳои замони худ таърихномаҳо навиштаанд, ки барои омӯзиш ва пажӯҳиши илмии забони тоҷикӣ аз манобеи муҳимми забонӣ ба ҳисоб мераванд. Яке аз ҳамин гуна асарҳои арзишманд «Ҷомеъ-ут-таворих»-и Рашидаддини Фазлуллоҳ мебошад, ки баррасии илмии забонии он барои муайян кардани марҳалаҳои рушду инкишофи забони тоҷикӣ муҳим буда, аз натиҷаҳои он метавон дар хусуси рушду инкишофи забони тоҷикӣ дар асри XIII хулосаҳои мантиқию илмӣ баровард. Аз ҳамин чихат мавзӯи пешниҳодшуда мубрам ва саривақтӣ аст.

Таҳқиқи хусусиятҳои луғавию маъноӣ ва калимасозии «Ҷомеъ-ут-таворих» аз як тараф инкишофи забони тоҷикӣ дар асри XIII нишон диҳад аз тарафи дигар саҳми Рашидаддини Фазлуллоҳ ва асари таърихӣ ӯро дар ғанӣ гардонидани таркиби луғавии забони тоҷикӣ нишон медиҳад. Рашидаддини

Фазлуллоҳ бо таълифи ин асар лексикаи соҳаҳои гуногуни ҳаёти мардумро нишон дода, зимнан дар қолабҳои гуногуни калимасозӣ ҷиҳати сохтани калимаҳои нав саҳм гирифтааст, ки барои такмили таркиби луғавии забони тоҷикӣ мусоидат намудааст ва ин вожаҳо то имрӯз дар забони адабии тоҷикӣ ба кор мераванд.

Ҳамин тавр, яке аз беҳтарин намунаҳои насри таърихӣ асри XIII “Ҷомеъ-ут-тавориҳ”-и Рашидаддини Фазлуллоҳ буда, баррасии хусусиятҳои лексикӣю семантикӣ ва калимасозии ин намунаи насри таърихӣ тоҷикро шогирд Хоҷамиров Муслиҳиддин Хоҷамирович ба зимма гирифта, кори диссертатсионӣ пешниҳод намудааст, ки ба назари мо анҷомёфтааст ва онро барои муҳокима ва дифоъ тавсия медиҳам.

Роҳбари илмӣ: С. Р. Раҳматуллозода
доктори илмҳои филологӣ, узви вобастаи
Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон,
муовини раиси Кумитаи забон ва истилоҳоти
назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Имзои С.Раҳматуллозодаро тасдиқ мекунам.
Мудири бахши умумӣ ва масъули хадомоти кадрӣ

 Ш.Абдуллоев